

Бурят үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой,
Бурядай АССР-эй Верховно Сөвөдэй орган

№ 143 (8975)

ИЮНИИН

20

СУББОТО

1959 он

Сэн 20 мүнгэн.

МУНООДЭРЭЙ НОМЕРТО:

1959 ондо түмэрэй хаядаһа суглуулха түсэбөө горьтойгоор үлүүлэн дүүргэхэ уялга абahan Татарай АССР-эй ажалшаддай үүсхэл тухай КПСС-эй ЦК-гэй 1959 оной июниин 13-най тогтоол (1-дөхи нюур).

300 жэлэй ойн баярай хүндэлэлдэ (1-дөхи нюур).
ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ. К. Именохосов.—Алдарта найрай хүндэлэлдэ (2-дөхи нюур).

КПСС-эй ЦК-гэй Пленумые угтуулан (2-дөхи нюур).
М. Пегухов.—Үндэр наһатанай эдэбхитэй ажал (2-дөхи нюур).

Д. Цыренжапов.—Эбтэй нүхэд (2-дөхи нюур).

Мүнөө паровозо-вагонно заводой байгуулагдаһаар 25 жэлэй ой гүйсэбэ, Л. Асеев.—Манай алдартга хайндэр Н. Цыбенев.—Түрүүшын паровоз заһабарилгашын домог (3-дахы нюур).

Искусствын, уран зохёолой декадада бэлэдхэл (3-дахы нюур).

Спартакиадада хабаадаха эрхэтэй болоо (4-дөхи нюур).

Кино. А. Бадаев.—Манай корреспондент. (4-дөхи нюур).

ХИЛЫН СААНАҺАА. (4-дөхи нюур).

Үйлдбэрийе хүгжөөхэ, промышленностие техническэ талаарнь хубилган зэбсэгжүүлхын тулада машина, приборнуудые бүри олоор гаргаха талаар Москвагай (городской) экономическа захиргаанай районой промышленна предприятинуудай ажалшаддай абahan социалистическэ уялганууд тухай
КПСС-эй ЦК-гэй 1959 оной июниин 17-ной тогтоол

КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленумые эрхимээр угтахые эрмэлзэн, Москва городой промышленностин станок бүтээлгын, электротехническэ, прибор бүтээлгын налгаринуудай предприятинуудай коллективүүд түхсэрэлгэнүүдые, машинануудые, приборнуудые, автоматизациин хэрэгсэлнүүдые бүри олоор бүтээжэ гаргаха тулада энэ уялгануудые абая.

1965 ондо 1958 онойхидо орходоо үхэй болон агрегатна станогүүдые 3,7 дахин, прецизионно станогүүдые—3 дахин, автоматическа машинүүдые 4,5 дахин, шэнэ түхэ-эй зэр зэбсэг болон хэмжээлгын приборнуудые—2 дахин олоор бүтээжэ гэдэг уялга станок бүтээгэд абahan байна. Энэнь долоон жэлэй түсэбэй даалгабаринаа 4—2,1 дахин ехэ юм.

Приборнуудые 3 дахин, тэрэ тооса хүрэн комплексно автоматизацие тагларяагүйгөөр бэлдүүлхэ приборнуудые 2 дахин олоор прибор бүтээгэд гаргаха байна. Москвагай (городской) экономическа районой станок бүтээгэд, электротехническэ болон прибор асэвгэ-тээдэг заводуудай ажалшаддай тухай абahan уялганууд тусгаар удирданаартай гэжэ КПСС-эй Центральна Комитет тэмдэглэнэ. Юб жэлдэ, шэнэ, бүтээсэ ехэтэй,

1959 ондо түмэрэй хаядаһа суглуулха түсэбөө горьтойгоор үлүүлэн дүүргэхэ уялга абahan Татарай АССР-эй ажалшаддай үүсхэл тухай
КПСС-эй ЦК-гэй 1959 оной июниин 13-най тогтоол

Татарай Автономно Советскэ Социалистическэ Республикын предай мэриятинуудай ажалшад манай оро-дэрийн экономиксы саашадань хүгжөөхэ талаар КПСС-эй XXI съездын табиган зорилгонуудые ам-далтайгаар бэлдүүлгэдэ али бо-хорхойгоор туйлаха фийн байхан эр-хэмжээлгые хүтэлбэри болгон, гай-мшамгага үүсхэл гаргажа, мүн-дөө жэлдэ түмэрэй хаядаһа суг-луулха түсэбөө үлүүлэн дүүргээд, түсэбэй ёһоор 200 мянган тонно ме-талл суглуулхын орондо 400 мян-ган тонно металл суглуулжа гүрэн-дөө тушааха гэдэн уялга абая.

Ороной үйлдбэрлгын хүсье хүгжөөхын тулада металл улам ехээр үйлдбэрлдэг болохо гэшэ угаа-дэ түмэрэй хаядаһа нилээд ехээр суг-луулхын түлөө мурсые үргэнөөр дэлгэрүүлхыень промышленна предприятинуудай, барилгануудай, РТС-үүдэй, совхоз, колхозуудай коллективүүдые, партийна, советскэ, ажахын, профсоюзна болон комсомолой организацинуудые КПСС-эй ЦК уряллан.

КПСС-эй ЦК-гэй секретарь
Н. ХРУЩЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удын паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришад болон алба хаагдай байрын гэрнүүд.

300 жэлэй ойн баярай хүндэлэлдэ

Магтаалтай адуушан

Ахын аймагай «Улаан Мал-шан» колхозой адуушан Даша Бадмаев Россия гүрэнтэй Бурят оронойнгоо хайн дүраараа нэгдэлээр 300 жэлэй оие эр-хим бэлэгтэйгээр угтахын ту-ла эрмэлзэлтэ ехэтэйгээр ажалдажа байна. Энэ нүхэр харууналдаг 200 гаран адуу-гаа тобир тарганаар, гарза хоролтогуйгөөр ондо оруу-лаад, зунайнгаа бэлшээрнэд гаранхай. Даша Бадмаев адуундаа 7—7 хоноод лэ да-ба, хужар эдоулдэг, бэлшээр-ринень нэлгэжэ байдаг. Тин-хэднэ адуушын хайса тар-галдаг юм. Энэ жэл 100 гүүн бүриһөө 60 унага абаха гэдэн уялгаа нүхэр Бадмаев дүүр-гэхэ дүтэлөө.

Зураг дээрэ: нүхэр Бадмаев.
Д. Дугаров.

Эмхитэйгээр ажаллана

Мухаршэбэр. Эндэхи Калинин нэрэмжэтэ колхоздо 500 гектар га-зарт кукуруза таригдаа юм. Кол-хозой кукуруза ургуулагдаг тари-лынгаа хойноһоо хайн харууна хэ-жэ, гектарай 300 центнерһээ бага бэшэ ургаса хурхаха зорилго та-бинхай. Кукуруза зохид таарамжа-тай болзорт, бүхидөө квадратно-гнездовой аргаар таригдаа.

Эртэнэй ороһон бороон ургасада хайн нүлөө үзүүлжэ, кукуруза жэг-дэ хайнаар ургажа захалба. Элдэ үдэрнүүдтэ колхозой бусад звено-нууд кукурузынгаа полиие бор-нойлжо эхилээ. Энэ хүдэлмэриние колхозой 5-дахы комплексно бри-гадын Дамба Жанаевай хүтэлбэ-рилдэг звеногойхид эмхитэйгээр хэжэ байна. Тус звеногойхид да-даг 120 гектар участогоа 2—3 үдэ-рэй туршада борнойлжо дүүргэхэ, тингээд вурууд хоорондын элдүү-рилгэ хэхэ, газараа үтгэжүүлхэ юм.

Тэрэшлэн ургаса харууналгын хүдэлмэри «Забайкалец». «Знамя Ленина» колхоздо эхилэнхэй. «За-байкалец» колхозой 4-дөхи комп-лексно бригадада (бригадирнь Л. Носков) 103 гектарт наран сэ-сэгэй, 23 га хартаабхын ургаса борнойлогдоо. Мүнөө тус бригада кукурузынгаа полиие борнойлжо захиаланхай. Эндэ тракторист нү-хэр Савелий Петровой агрегат хай-наар ажаллажа байна.

Манай корр.

Наалишаддай хайндэртэ хэн эзэн болохоб

Бүхы юумээе коммунистическээр хэхэ!—нимэ нанал бодолтойгоор Бичурын колхозуудай, совхозой наалиин гүүртэнүүдэй малшад ажаллана. Нүүлэй үедэ наалиин гүүртэнүүдтэ ажалай журам бэхи-жээ, хүнүүдэй харюусалга дээ-шлэжэ, ажалдаа наад ушаруулха баримтанууд үсөөн болоо.

Юуб гэхэдэ, элд малшад ород, бурят арадуудай хамтарһаар 300 жэл болоһоной хайндэрье ажалай бэлэгээр угтахы гэжэ оролдожо байна ха юм. Үнгэрһэн табан на-рын дүнгөөр аймагай наалишаддай мурсыөөндэ Ждановой нэрэмжэтэ колхозой Хаянай гүүртын малшад илажа гараа. Эдэнэр үнгэрһэн үе соо үнээн бүриһөө 633 литр һу нааһан байна. Тэднэрһээ мүн «Победа» колхозой наалишад, малшад гэгдэнгүй. Энэ колхозой наалишад хүдэлмэрингөө хажуу-гаар спортдо хабаадаг, уран найханай самодетельностин кру-жогуудта ябадаг.

Аймагай олохон наалишад хайн-дэрэй хүндэлэлдэ абahan уялга-нуудан нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүр-гэнэ. Ждановой нэрэмжэтэ колхо-зой түрүү наалиин Санжа Сам-баева 5 нарын байдлаар үнээн

бүриһөө 980 литр һу наагаад байн-хай.

Эрхим наалишан Дулма Гарма-евагай нэрэ гансахан аймаг соогоо бэшэ, мүн республика дотор мэдэжэ болонхой. Энэ ажалша бэр-хэ наалишан үнгэрһэн үедэ үнээн бүриһөө 1513 литр һу наагаа, тэрэ тоодо май нарада 249 литр нааһан байха юм. Бичурын совхоздо энэ наалишан мэтэ оролдосотойгоор хүдэлдэг малшад олон.

Ород, бурят арадуудай хамтар-һанай түхэтэ хайндэрэй үедэ ай-магай центртэ хүдөө ажахын тү-рүүшүүлэй ехэ найр болохо байна. Тэрэ найрта июнь нарада үнээн бүриһөө 250 литрһээ бага бэшэ һу нааһан наалишад хабаадаха эрхэ-тэй юм. Түрүүшын дүнгүүдые ха-раад байхала энэ хайндэрэй эээд Дулма Гармаева, Евдокия Плот-никова (хонийн совхоз), Санжа Самбаева, Держинскийн нэрэм-жэтэ колхозой наалишад Клавдия Евдокия Панковатан байха гэжэ багсаахаар байна. Элдэ наалишад үдэртөө үнээн бүриһөө ха-хад пүүд, дээшэһе һу наажа бай-на ха юм.

А. Афанасьев.

Эрхим шубуушан Овчинникова

Красноярво тосхондо дүтэлжэ ерэхэдэ эндэхи Ленинэй нэрэмжэ-тэ колхозой шубуушанай фермын байра тэбхылдэн харагдаха. Тэрэ-ниие тойроод дун сагаан шубууд мнралзажа байха.

Энэ фермэ дээрэ юндэххи жэлээ шубуушанаар аймагай Советэй де-путат Василиса Иннокентьевна Овчинникова ажалладаг. Дүй дүр-шэл ехэтэй шубуушанай хүтэлбэри доро энэ фермэ колхоздоо жэлһээ жэлдэ ехэ олзо долоод оруулдаг. Нүхэр Овчинникова шубуудан зү-бөөр харууналжа, эдээлүүлжэ, жэл бүри олон үндэгэ абадаг. Нёдондо тахиа бүриһөө 83 үндэгэ абаа. Мүнөө жэлэй июниин 1-нэй байда-лаар тахиа бүриһөө 48 үндэгэ аб-таһан байна.

Василиса Иннокентьевна нимэ амжалта яагаад туйланб гэхэдэ,

үбэлдөө шубуудан хайса эдээлүүл-дэг, байрсын хуурай, харуул байл-гаха гэжэ оролдодог. Тэжээлһын шадал хаа нэлгүүлжэ байгаад үгэ-дэг, зундаа ногоон дээрэ бэлшээр-дэг. Элдэ бүгдлын ашаар тус фер-мын шубууд январь нараһаа үндэ-гэлжэ эхилээ. Жэлэй эхиндэ энэ шубуушан гүрэндэ үндэгэ худал-даха түсэбөө июлиин 1-дэ дүүргэхэ гэдэн уялга абahan байгаа наа, тэ-рэнэе июниин 1-дэ дүүргээ. Жэлэй туршада 25 мянган үндэгэ тушаа-ха байһан аад, мүнөө 34 мянга 284 үндэгэ худалдаад байнхай.

—Энэмни ород бурят арадуудай хани барисаанай хайндэртэ бэлэг гэшээ,—гэжэ эрхим шубуушан Ва-силиса Овчинникова омогтойгоор мэдүүлнэ.

Иволга.

В. Базаров.

Урма зориг бадаруулна

Агууехэ ород арадтай бурят ара-дй өөрынгөө хайн дүраар хуби за-яагаа нэгдэхэнһээ хойшо 300 жэл болоһоной ойн хайндэр дүтэлжэ байна. Энэ гайхамшадга хайндэрье угтуулан, ажал хүдэлмэридөө ам-жалта туйлахын түлөө ажалша, малша хүн бүхэн тэмсээнэ.

Манай Борьёогой Сталиной нэ-рэмжэтэ колхозой 2-дөхи отделе-нин хонишод болохоёо байһан хайндэрэй хүндэлэлдэ ажалайнгаа эршые улам шангадхажа байна.

Энэ жэл хонишодной 100 эхэ хо-нин бүриһөө 100 хурьга абаха уял-гатай юм. Энэ уялгаа эрхимээр дүүргэхэнэ лабтай болоод байна. Мүнөө отделеенидэнай 4082 эхэ хо-нинһоо 3520 хурьган абтанхай. Ушөө 300 шахуу хонин хурьгалха, мүн 200-гаад хонин хэнзэлхэ юм.

Тингээд отделеенэрэ абahan уялгамнай үлүүсэ дүүргэгдэхэ юм. Ахалагша хонишод, партиин гэ-шүүд: Дари Жамбалова, Цырен-

Жамса Эрдынеева, Радна Доржиев гэшээд 100 эхэ хонинһоо 105 хурьга абаха гэдэн социалистическэ мұры-сөө дэлгэрүүлээ лэн. Мүнөө эдэнэр 100 эхэ хонинһоо 103—110 хурьга абаад, гарзагүйгөөр түлжүүлжэ, колхозинуудайнгаа урма зоригые бадаруулжа байнхай.

Тингэжэ манай колхозой хонишод хурьга абаха уялгаа үлүүлэн дүүргэхээр зоригжонхой.

Гадна бүхы хонидойнгоо тус бү-риһөөнь 2,5—6 килограмм нооһо хайшалха зорилготойбди. Мүнөө то-бир тарганаар ондо ороһон хони-доо хайшалжа эхилээбди. Тингэжэ манай колхозойхид хайндэрэй хүн-дэлэлдэ гүрэндэ нооһо тушааха ха-хад жэлэйнгээ түсэбье заагагүй дүүргэхэ.

Ц. Сагалеев,
Зэдын аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой 2-хи отделеинин партбюрогой секретарь.

Советскэ Союзай
Коммунистическэ партиин,
Советскэ правительствын
хүтэлбэрилгэшэд ГДР-эй
партийно-правительственна
двелегацитай уулзаба

Советскэ Союзай Коммунисти-ческэ партиин, Советскэ прави-тельствын хүтэлбэрилгэшэд Советскэ Союзай город болон тосхонуу-даар аяншалжа ябанаһаа Москва-да ерээд байһан Германиин Демок-ратическа Республикын партиино-правительственна делегацитай ию-ниин 18-да Кремль соо уулзаа.

Нүхэд Н. С. Хрушев (делега-циие толгойлогшо), А. И. Киричен-ко, Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, А. Н. Косыгин болон бусад советскэ талаһаа уулзалгада хабаадаба.

Германиин Нэгдэлмэл социали-стическэ партиин Центральна Ко-митетэй нэгдэхэи секретарь В. Уль-брихт, ГДР-эй Министрнүүдэй Со-ведэй Түрүүлэгшэ О. Гротеволь бо-лон ГДР-эй партиино-правительств-енна делегациин бусад гэшүүд немец талаһаа уулзалгада хабаа-даһан байна.

Энээнэй урда тээхи уулзалгануу-дай үедэ Советскэ Союзай гор-дуудууд ГДР-эй делегациин аян-шалха үедэ Советскэ Союзай болон Германиин Демократическа Респу-бликын хүтэлбэрилхы ажал-ябуул-лагдай хооронд болоһон хөөр-рэлдөөнүүдэй үедэ хэлсэгдэн асуудалнуудар үгээ хүсдөөр ойл-голсон, хани ёһоор саашадань зүб-шэн байна.

Европодохы түгшүүртэ байда-лын шангадхаха зорилгоор Герма-ниин Федеративна Республикын правительствын ябуулдаг полити-каһаа уламжалан, гадаадын хэрэ-гүүдэй министрнүүдэй Женевэдхи зүблөөнэй урлагшгүйгөөр үнгэржэ байһанда, мүн Германи тушаа то-хёолоһон байдалда тусгаар анха-рал хандуулагдаһан байна.

„Советско-германска хани барисаан“ гэдэн выставкэ нээгдэбэ

«Советско-германска хани бари-саан» гэдэн номой выставкэ гадаа-дын гүрэнүүдэй, арадуудтай хани барисаа байгуулгын байшан соо июниин 18-да нээгдэнэ. Энэ выстав-кые гадаадын литературын бүхэ-союзна гүрэнэй библиотекэ бэлэд-хээ.

Советскэ Союзай болон Герма-ниин Демократическа Республикын хоорондохы харилсаан, экономиче-скэ, культурна холбооной бэхжил-гэ тухай, совет болон немецкэ пар-тийно-правительственна делегаци-нуудай ГДР-тэ, СССР-тэ аяншалга тухай выставкэдэ табигдаһан но-мууд, брошюранууд, журналууд харуулна.

Хүдэлмэришэнэй революционно хүдэлөөнэй түүхэ тухай һисин ма-териалууд табигданхай. Тэдэнэй дунда элитэ немец революционер-нууд К. Либкнехт, К. Цеткин, В. Пик, В. Ульбрихт гэшээдэй зо-хёолнууд, В. И. Ленин тухай немец хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй ажал-ябуулалтадай дурасхаалууд бии. Статья болон брошюранууд эб най-рамдалай түлөө, нэгдэлмэл демок-ратическа Германиин түлөө немец арадай тэмсэл тухай гэршэлжэ үгэнэ.

ГДР-тэхи социалистическэ бай-гуулалтын амжалттай, наука, культура болон искусствын хүгжэл-тэтэй энэ выставкэ танилсуулна. (ТАСС).

И. Денисовый фото.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Алдарта найрай хүндэлэлдэ

Россин гүрэнгүй Бурят ороной байн дураараа нэгдэлээр 300 жэлэй ойн найндэрыс угуулан, манай артелиин гэшүүдэй дунда социалистическэ мурьсөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Энэниис колхозой коммунистууд толгойлоо. Түүхэтэ ойн баярай найндэрыс ажалай эрхим амжалтаар утгахын тула колхозник бүхэн оролдохоор шийдээд, шэнэ уялгануудыс абайн байгаа. Тэрэнээ дүүргэхын тула хүн бүхэн ехэ эдэбхитэйгээр ажаллажа байна.

Колхозой механизаторууд энэ жэлэйгээ эртын тарилгыс богонихон болзор соо—7 үдэрэй туршада, шанар байнтайгаар дүүргээ нэн.

Нийтнэгэ малыс шэмэтэ тэжээлээр бардам хангахын тула кукруза нёдондойнхон сэхээр таринхайбди. Хэрбээ үнгэрэгшэ жэл манай колхоз 149 гектарта кукруза тариан наа, энэ жэл 225 гектарта квадратно-гнездовой аргаар тарйба.

Газарай хүрхэнһөө бултайн эшнүүд кукрузын бүхы талмайла квадратуудай зүбөөр гаргаданыс гэршэлээ. Колхозой кукрузашад коммунист Ерофеев түрүүтэйгээр хаядаа зурууд хоорондын элдүүлгэ хэжэ байна.

Тэрэшлэн 3-дахы комплексно бригадын сёкслодойгоо элснэ (дагшань нүхэр Третьякова) энэ жэлдэ гектар бүрийнөө 200 центнер сёккло ургуулха уялга абаад, хэлээн үгдөө хүрэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байнхай. Тэдэнэр ургамал гэмтээдг хорхой шүүмүлэе усалдахын тула плантаингаа бүхы талмай дээрэ гексахлоран сасана.

Мүн колхозой 4-дахы комплексно бригадын луговодууд нүхэр П. Н. Яковлев түрүүтэй даанан 400 гектар устасгойга бүрийн 17 центнерһээ бага бэшэ эрхим шанартай үбнэ ногоо ургуулха гэгээн социалистическэ уялга абаад, тэрэнээ бодото дээрнэ бөлүүлхын тула оролдожо байнхай. Мүнөө тэдэнэр бүхы сабиалан дээрээ 3-дахы уялгалга хэжэ байна. Ойн баярай найндэр болотор һу, мяха, үндэгэ, нооһо гүрэндэ тушааха хахад жэлэйнгээ түсбэ дүүргэхэ гэжэ зорьбод, колхозой малшад ехэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллажа байна.

Колхозой шубуунай фермынхид гүрэндөө үндэгэ худалдаха жэлэйнгээ түсбэе, июнийн 1-нэй мэдэгээр, 138 процент дүүргээ.

Гахайн фермын хүдэлмэрилэгшэд ажал хүдэлмэрилдөө ехэ оролдосотойгоор, бусадта жэшээ харуулан ажалладаг юм. Июньн 5-да колхозой парткомой тогтоолоор энэ фермынхидтэ коммунистическэ ажалай коллективтэй хүндэтэ нэрэ олгодоо. Олнэр түгхэтэ ойн баярай хүндэлэлдэ эхэ гахай бүрийнөө

15 поршоонхо абажа түлжүүлхэбди гэгээн аад, июнийн табан болотор эхэ гахай бүрийнөө 15 поршоонхо абажа, уялгала эршэмтэйгээр дүүргэбэ.

Гахайшад Х. Варфоломеева, А. Иванова болон бусад габыяата ажалай түрүү жэшээ харуулан, ехэ оролдосотойгоор хүдэлмэрилдэг.

Колхозой хонишод, наалишад, мал адуулагшад ойн баярай найндэрыс ажалай бэлгүүдтэйгээр утгахын тула зарим тэдэ амжалта туйлажа байна. Жэшээлхэд, бүхы наалишаднай май, июнь нарануудай туршада үнээн бүрийнөө 300 литр һу нааха уялга абаа нэн. Колхозой олонхи наалишад тэрэ уялгала бэлүүлжэ байна. Наалишад Г. Варфоломеева, Г. Калашникова, А. Парфенова, П. Калашникова май нарада үнээн бүрийнөө 114—173 литр һу наагаа. Июлийн нэгэн болотор гүрэндэ һу тушааха хахад жэлэйнгээ түсбэ сүм дүүргэхэ гэжэ шийдэнхэйбди.

Манай артелиин гэшүүд ойн баярай найндэр болотор түсбэй ёһоор 281 центнер мяха тушаахын орондо 700 центнер тушааха, хахад жэлэйнгээ түсбэ 250 процент дүүргэхэ уялга абаан юм. Тэрэнээ бэлээрһоон урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байнабди. Ойрын сагта 150 центнер гахайн, 400 центнер хониной, 150 центнер үхэрэй мяхан тушаагдажа, уялгамнай бэлүүлэгдэхын.

Колхозой партийна комитет социалистическэ уялгануудыс дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ колхознигуудыс эмхидхэн эжүүлхэ зорилгоор эмхидхэлэй, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулжа байна.

Табан комплексно бригадын партийна эхин организацинуудта 40 гаран агитатор томилогдонхой, 300 жэлэй ойн баярай удаханаар тухай хөөрлөөнүүдэ хэжэ байдаг. Мүн энэ асуудалаар лекци, элндхэл болоно.

Малшадтай абайн социалистическэ уялгануудай дүүргэлтын дүнгуудыс нара бүри согсолом гаргажа, түрүү һуури эзэлһэн малшадта шагнал үгтэдэг, улаан тугханууд баруулагдаг юм. Мүн малай гүүртэ, отарануудта гаргагдаг «Дайшаахы хуудаланда» түрүүшүүлэс хайшаан магтадаг, уялгала дүүргэдэггүй, ажалдаа хойргоор хандадаг зарим малшадые шүүмжэлдэг болонхойбди.

Ингэжэ манай колхозой партийна организаци ойн баярай үдэрыс ажалай эрхим амжалтаар утгахы зорилгоор бүхы хүдэлмэрээ зориуланхай байна.

К. Именохоев, Мухаршэбэрэй аймагай Лениний нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь.

„Бокс“ гэжэ сатирын газетэ

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой комсомолой организацин комитет „Бокс“ гэжэ сатирын газетэ гаргадаг болоо. Энэ газетын хуудаланда

элдэб архиншад, залуу, зайгууланууд, ажалай журам эбдэгшэд хурсаар шүүмжэлэгдэнэ. Курумкан. Б. Калганов.

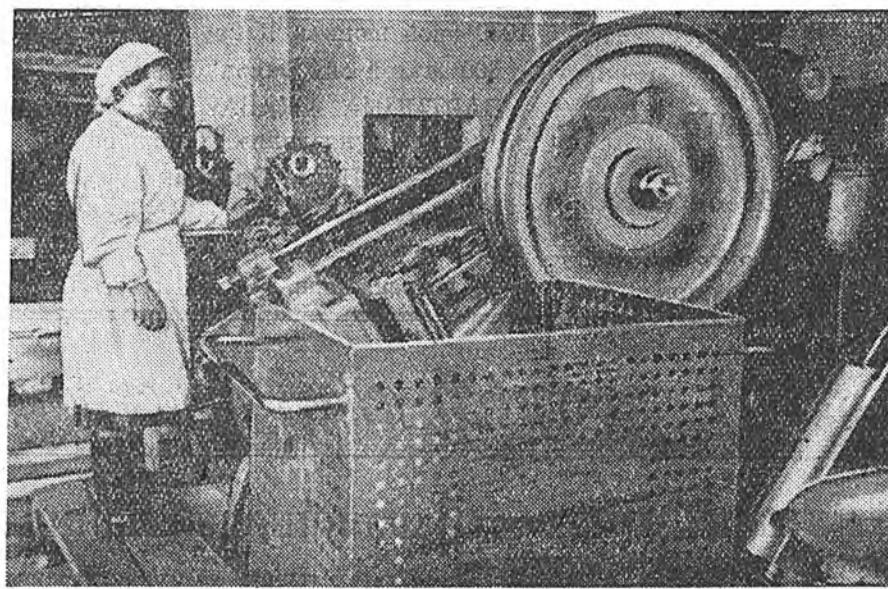
Коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэгшэд тухай

эрээд байхадаа Ойбонтынгоо шэнээр баригдаһан клубта эбтэйхэ нэрэ эрээд ябахынь харахат. Эдэнэр оройной түрүү залуушуудай жэшээгээр коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэлдэ оролсонхой. Тингээд үдэр бүри даалгабарьяа холо үлүүлэн дүүргэжэ, бусадта эрхим ажалай жэшээ харуулна.

«Нэгэ нэгэрээ—бултанайнгаа түлөө, бултадаа—нэгэнэйнгээ түлөө» гэгээн гуримтай, эбтэй, тааруугаар ажаллаха байдаг зомин даа. Зоминийше тааруу байшоо гэжээ гү, али сүг хамтадаа нэгэ хүн шэнгээр ажаллаха байхадаа тингээ гү—схэл эбтэй зохидоор ажаллажа байдагбди. Тэдшье нэгэ талааха, комплексно бригада болоод ажаллажа байна гэжээ аабзабди даа, нүгөө талааха, коммунистическэ ажалай, ажаһуудалай жэшээ харуулха зон гэжээ аабзабди даа,— гэжэ Валентин хүюутэйгээр хэлэнэ.

Саашань тэрэ бага комплексно бригада болоод ажаллахадаа юундэ хүнүүд эбтэй эмхитэйгээр хүдэлдэг байһан. тухайн хөөрөөб. Урдань зарим хүнүүд модо хөөрөөд, нүгөө зарим гэшүүнэ зулаад, бэшнэ таллуулаад, ашаад—булта аминдаа бригаданууд болоод, хоорондоо холбоогүй ажаллагдажэ байгаа. Тэрэ үелэ бригада бүхэн дурэн соогоо хүдэлөөд, оролдоһонинь оролдоод, угын үгы ябадаг, голодоһо гаргадаг байгаа. Харин

Улан-Удын мяха-консервын комбинатай хүдэлмэришад, алба хаагшад КПСС-эй ЦК-гэй инициативыны угуулан, хахад жэлэйнгээ түсбэ бэлээрһоон урид дүүргээ. Сан түмээр консервын банка хадгэ цехын хүдэлмэришад Надежда Ефимова Немчина цехын түрүүшүүлэй нэгэн юм. Нүхэр Немчина үдэрэйнгөө даабари ходоодоо үлүүлэн дүүргэнэ. Зураг дээрэ: нүхэр Немчина хүдэлмэрилжэ байна. А. Мантеевай фото.

Мурьсөөнэй эршэ шангадана

Аха дүү ород, бурят арадай агуу-ехэ хани барисаанай түүхэтэ ойн найндэрыс ажалай шэнэ амжалтаар утгахы гэжэ Улан-Удын «Механлит» заводойхид шийдэ нэн.

Россин гүрэнгүй Бурят ороной байн дураараа нэгдэлһинээ хойшо үнгэрһэн 300 жэлэй ойн найндэрлэхэ тухай КПСС-эй обкомой бюрогой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй, республикын Министруудай Советэй тогтоолыс зүбшэн хэлсэхэ зуураа, тус заводойхид үйлдэбэрингөө хахад жэлэй түсбэ бэлээрһоон урид, июнийн 20 болотор дүүргэхэ гэгээн уялга абаан байна.

Тингэжэ энэ заводто ажалай эршэ бүри шангадажа, социалистическэ мурьсөөнэй дүлэн улам үргэнөөр дэлгэржэ эхилбэ. Түрүүшын үдэрһөө мурьсөөнэй түрүү эргэдэ нүхэд В. Шестаков, Ю. Филиппов гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг коммунистическэ ажалай бригаданууд ябана. Жэшээлхэд, нүхэр Шестаковой бригадынхид бүри май нарада июнийн түсбөөр 10 мотор зааабарилжа, мүнөө июль нарын түсбөөр хүдэлмэрилжэ байна.

Мүн Ю. Филипповэй бригадын гэшүүд ажал хүдэлмэрилдөө, байн амжалта туйлажа, халаан бүрийнгөө даалгабаринэ 1,2—1,8 дахин үлүүлэн дүүргэнэ.

Олоной магтаалда хүртэгшэ

Советскэ районой, Арадай ажалын советэй Хүндэлэлэй самбарта Улан-Удын судна бүтээдэг заводой залуу хүдэлмэришэдэй дүрээ-зурагуудыс харахат. Слесарьнууд—зэр эмсэгс дархалагшад Алексей Вологжин, хэбтэ сохишод Геннадий Мишенькин, фрезеровщик Владимир Фомин, электрогаздууршад Василий Прутовой, Геннадий Калёных, модоно дархан Анатолий Хайнацкий болон бусад олон залуушууд халаан соогоо хоёр нормо дүүргэнэ.

Эдэ нүхэд эрхимээр, бүтээсэ ехэ-тэйгээр ажаллаха гэжэ оролдоһоо гадна, тус бүридөө машина, түхөөрлэгнүүдэ уралан нарижүүлжа, найжаруулжа, үнэтэ дурадхалуудыс оруулдаг байна.

Тэрэшлэн коммунистическэ ажалдай бригадынхиднаа нүхэд А. Навинка, И. Авдоничев болон бусадтай бригаданууд гэгдэнэгүй.

КПСС-эй ЦК-гэй ээлжээтэ Пленум июнь нарада зарлаха гэгээн мэдээсэл заводой хүдэлмэришад, инженерно-техническэ хүдэлмэри-лэгшэдэй дунда ажалай болон политическэ ехэ эдэбхи үүсхэнэ байха юм.

Үйлдэбэрэ оньһожоруулха, ажалайнгаа бүтээсэ дээшлүүлхэ зорилгоор Иван Авдоничевой хүтэлбэрилдэг кузнецүүд май нарада уралан нарижүүлгын 9 дурадхалуудыс үйлдэбэрилдэ нэбтэрүүлжэ, хэлэн арбаад мянган түхэриг алмаха арга олгоо.

Мүнөө эдэнэр КПСС-эй ЦК-гэй Пленумыс угуулан, ажалай вахтада жагсаад, шэн габыятайгаар ажаллажа байна. Эдэнэй жэшээгээр И. Шеметов, Д. Архипов, Ю. Филиппов болон бусадтай хүтэлбэрилдэг бригаданууд ажалай вахтада жагсанхай.

Түрэл партингаа ЦК-гэй Пленумыс мүн аха дүү арадай хани барисаанай найндэрыс ажалай эрхим бэлгүүдээр утгахын тула хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллахабди, мурьсөө дэлгэрүүлхэбди,— гэжэ «Механлит» заводойхид омогтойгоор мэдүүлнэ.

Д. Цыренов.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй Хүндэлэлэй грамотаар, аначоогор шагнагданан, үнэтэ бэлгэтэ хүртэһэн слесарь Алексей Вологжин 13 дурадхал оруулаа. Тэдэнэй олонхын үйлдэбэрилдэ нэбтэрүүлэгдэжэ, ажал хүдэлмэри нилдээ оньһожоруулагдаһан, гүрэнэй ехэ мүнгэн зөөри алмагданан байна. Партийн Центральна Комитетэй болохоёо байгаа Пленумэй хүндэлэлдэ залуу уралан нарижуулаша бүри эдэбхитэйгээр, оролдосо хэшээлтэйгээр ажалладаг болоо. Гансахан мүнөө жэлдэ уралан нарижуулгын долоон дурадхал оруулаад байна.

А. Шигаев, Улан-Удын судна барилгын заводой слесарьнуудэй бригадир.

ЭБТЭЙ НҮХЭД

мүнөө бага комплексно бригада боложо, 6—7 хүн өөһдөө модоёо отолоод, өөһдөө машинын харгыда хүртээр таллуулдаг, гэшүүншыс зулаад, обоолжо ялбаддаг болоо. Ингэжэ ажаллахада, нэгэ-дэхээр, хүн бүхэн ганса ажал хараад ябаха бэшэ, модо отолгошье, таллуулжашье, гэшүүнэ зулаажашье һураха мэргэжэлтэй болоо.

Наянай бороон орожо хаатуулаад байна. Тингэжэ түсбөө зүү холо гаран процент дүүргэнбди. Ингээд наранай гаража шараха-лаар, наһшажал мэдэхэбди даа. Тингээ гү, Люба?—гээд бригадир залуушан басаганда хандаба. Тингээдэ бултадаа: «тингээл ааб даа, энэ шабар болгс алши, харуулахэбди даа!» гэлдэнэ.

— Ород, бурят арадуудай хуби заяагаа нилүүлһээр гурбан зүүч хэлэй ойн найрай хүндэлэлдэ июнь нарынгаа түсбэе 160 процент дүүргэхэ гээ бэлэбди. Хэлэһэн үгдөө хүрэнгүй байшагшабди.

—Хүрэхэбди даа! Хэдэ үдэр соол хуурай байжа үгдэбнэ шангаха-наар ажаллажархана аабзабди,— гэлэн хууүүд найдамтайгаар бригадиртаа харюусана.

Саашань партиин ЦК-гэй болохоёо байһан Пленум тухай хөөрлөөн захалшаба.

—Бороотой, шингитэй үелэ энэ гэшүүнэ тайрадаг «К-5» хөөрөө-бариха ябахын аргагүйл. Мүнөөдэр ядаад, нүхэ барйабэ: гар руу ток сохобд, яахыншыс аргагүй. Хөөрөөд

Үндэр наһатанай эдэбхитэй ажал

Үндэр наһатай үбгэд, хүшэд тушаа парти, правительствомнай үдэр бүрийн халуун анхарал хандуулдаг юм. Үтэлһэн, ганса бэе үбгэд, хүшэдэс мүнөө хаа хаанагүй шахуу гүрэнэй тэдхэмжэ дээрэ байлгахы тухай гэрнүүд эмхидхэгдэнхэй. Энэ долоон жэлэй туршада олон тинмэ гэрнүүд хүдөө нотагуудташье бин болохо байха. Хүдэлмэрийн наһанһаа гараһан зондо гүрэнэй, мүн нотагайшыс зургаануудай зүгһөө ехэ туһа ходо хүргэгдэжэ байдагынь элитэ.

Парти, правительствынгаа энэ ехэ анхарал оролдолгодо харюу болгон, хүдэлмэрийн наһанһаа гараһан үбгэд, хүшэд арадайнгаа ажахыс хүгжөөхэ долоон жэлэй түсбэ болзорһоон урид дүүргэхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулхын түлөө хаа хаанагүй тэмсэжэ байна.

Манай Улан-Удэ городской советскэ районой пенсионерүүд энэ ехэ хүдэлмэридэ оролсон, олонхын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Илангана пенсионерүүдэй совет энэ талаар эмхидхэлэй нилдээ ехэ хүдэлмэри хэнэ. Тус совет нёдондо, июнь нара соо районой пенсионерүүдэй хамтын суглаагаар һунагдажа, баталагданан юм. Хүдэлмэрийн наһанһаа гараһан үбгэд, хүшэдэй эдэбхи үүсхэл тэрэ гэгшэ-нээ хойшо эрид дээшлээ. Мүн советэй гэшүүдэй тоошыс хайсахан олошоржо, мүнөө 16 хүн болонхой. Советэй дэргэдэ арадай элүүрыс хамгаалха, гэгээрэлэй, худалдаа наймаанай, городскойгоо үйлдэс гудамжануудыс болбосон түхэлтэй болгохо, гэр байрын тухай комиссинууд эмхидхэгдээ нэн. Эдэ асуудалуудта тус комиссинууд организаци, эмхи зургаануудай ажалыс хинан шалгажа, дутагдалынь элүүрүүлхэ горьтой хүдэлмэри хэдэг юм. Мүнөө олонхи пенсионерүүд советэй ажалда эдэбхитэйгээр хабаадажа, өөһэднүгөө байн дураар элдэб даабари дүүргэдэг. Советэй гэшүүд жэлэй эхн-нээ хойшо районойгоо 18 предприяти, эмхи зургаанууд (механизи-зироваан шэлэй завод, «Механлит», ликеро-архын завод, аптекин управлени гэхэ мэтэ) ябажа, пенсионерүүдтэ ямар туһаламжа хүргэгдэнэб, эрилтынь ямараар ханганаб гэжэ шалгаһан байгаа.

Советэй гэшүүд, эдэбхитэд нёдондойгоо хойшо 217 пенсионерэй гэр гэртэй ябажа, тэдэнэй ямар байртай байһаныс хараһан, ямар туһаламжа хэрэгтэйб гэжэ элүүрүүлһэн байна. Энэ шалгалтын үндһөөр завод, предприятиин директоруудай, завкомунгай фондһоо 51 пенсионертэ 11 мянга 375 түхэригэй туһаламжа үгтөө. Мүн 49 хүндэ түлөөлгүүтөөр 120 кубометр түлсэн, 14 тонно нүүрһэн бэлдэгдэжэ үгтэһэн байна. 18 пенсионер тухай хүнгэн сэнгээр элдэб курорт, амаралтын гэрнүүдтэ пүтөөкоор ошожо амараа. Тэрэшлэн 26 айлыс хин гэр байртай болго-жо, 34 хүнэй гэрнүүд найнаар за-набариллагдажа, дулаалагдаа. Ни-

лээд олон пенсионерыс байн байраар хангаха тухай райгүйсэдком-мой үмэнэ гуйлта табигдаа. Бүри муу байртай пенсионерүүд нүхэ-Рябинина, Гороховская гэгшэдтэ хаяшаг тааруу зохид байра олго-дожо үгтэнхэй.

Пенсионерүүдэй советэй гэшүүд районойгоо почтын отделенинүүдээр ябажа, пенсинин мүнгэн хэр хайа сагтаа, зүбөөр үгтэнэб, мүн өөһэднүгөө дураар ажал хэжэ бай-нан зарим үбгэд, хүшэдтэ пен-синин мүнгэн хэр зүбөөр түлэгдэ-нэб гэжэ шалгаа. Пенсионерүүдэй совет манай райсоветэй гүйсэдко-мой социальна тэдхэмжын таһагай хүдэлмэридэ горьтой туһаламжа үзүүлнэ. Энэ жэлэй эхннээ хойшо пен-сисин түлэлгын документауудыс дэшэхэ, шалгаха, тоолохо хүдэлмэ-ридэ 60 гаран хүн хабаадалсаа.

Тэрэшлэн гадна, тус советэй үүс-хэлээр хэдэн организаци, эмхи зур-гаануудта хүдэлмэрилэгшэдэй ажа-лай дэбтэр, элдэб справка, до-кумент хэр зүбөөр бэшгэлдэнэб, хү-нэй салин хүлһэн ямараар түлэг-дэнэб гэжэ шалгагдаа, хэдэн ду-тагдал элүүрүүлэгдээ нэн. Энэ жэ-лэй эхннээ хойшо пенсионерүүдэй түсбөөр 14 магазинай, 8 һургуу-лиин, 4 буфет болон 6 столовыс ажал хүдэлмэри шалгагдажа, зо-ной эрилтыс хэр найнаар ханга-наб, аргэсэбэрыс ямараар сахи-наб гэжэ харагдаа.

Энэ оной май нара соо Советскэ районой бүхы пенсионерүүдэй хамтын суглаан боложо, олонхын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаа-далдаг, даабари эрхимээр дүүргэдэг советэй гэшүүд нүхэд А. А. Коно-валов (түрүүлэгшэ), Д. Т. Труба-чев, А. Я. Спорышкова, Е. П. Львова, В. М. Болотова, О. В. Се-днова, П. П. Обухов гэгшэдтэ гүр-нэй эмхи зургаануудай профсою-зай обкомой, Бурядай АССР-эй Социальна тэдхэмжын министр-тын хүндэлэлэй грамотанууд ба-риулагдаа. Мүн эдэбхитэй пенси-онерүүд нүхэд А. Д. Дамбуев, А. С. Паршукова, И. П. Попов гэгшэд мүнгэн шанда хүртэһэн байна.

Районоймнай пенсионерүүд Рос-син гүрэнгүй Бурят ороной байн дураараа нэгдэлһээр 300 жэлэй түүхэтэ ойн найндэрыс эрхи-мээр утгалдаа бэлдэлсэжэ, ажа-лаа бүри найжаруулна. Мүнөө тэдэнэр хаа хаанагүй городской-гоо үйлсэ гудамжануудыс болбо-сон түхэлтэй болгохо, ногоорууд-ха, сээсэ набины тариха хүдэл-мэридэ үргэнээр хабаадалсана. Тингээдэ пенсионерүүд худалдаа наймаанай, медицинскэ эмхи зур-гаануудай, үхибүүдэй ясли, садуг-дай ажалыс шалгаха талаар н-лээд ехэ хүдэлмэри хэнэ.

Наяар городской амаралта, культу-рын паркын дэргэдэ пенсионерүүд-эй клуб эмхидхэгдээд, тэндэ үбгэд, хүшэд сугларжа, элдэб декши, хөө-рэлдөө шагнаха, газетэ, журнал ун-шаха аргатай болохон.

М. Петухова. Советскэ райгүйсэдкомой социальна тэдхэмжын таһагай даагша.

Бурядай АССР-эй үхибүүдэй зурагуудыс харуулха

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй, ВЛКСМ-эй, РСФСР-эй Гэгээрэлэй министр-тын эмхидхэдэг үхибүүдэй зураг-лан харуулгын Бүхэсоюзна выстав-ка

най булта сохино. Нэгэл юмэниинь буруутай...шингитэй сагыс инженер-конструкторныс анхаралдаа абаа-гүй байгаа ха даа. Партийн Цент-ральна Комитетэй болохоёо байгаа Пленумдэл бэшээрхихэ юм бай-на, гэжэ бригадын гэшүүн Дмитрий Додонов наһанһаа хэлэнэ.

Нээрээшье, алибаа хүдэлмэри оньһожоруулха, автомат эмсэгүү-дээр хэгдэлдэг болохо тухай асуу-дал зүбшэхэ тулаада Пленум ма-най, модонодойшыс хүдэлмэри тухай яһалал хэлсэхэ байгаа ёһотой,— гэжэ нэгэн халажа абана.

—Мотороор, электрын хүсөөр хүдэлдэг хөөрөөнүүд, хүсэ ехэтэ трактор, машинанууд бин боло-бошье, гар хүсөөрөө хэлэг ажал-най үнөөл ехэ байна. Машинада модо гараараа ашанабди, гараа-раа буулганабди. Хэдэ ехэ ажал, хүсэн гаргагдана гэжэбди.

—Шөө гэшүүнэ, мүнээр суг-луулха машина хэрэгтэй байгаа даа. Тинмэ машинатай болоһоо наа...—гэжэ Люба Павлина наһа-далаа.

—Жэжэ божо юмэнуудыс тоо-лохо болоо наа, олон даа! —Олон даа, олон!— гэлдэжэ энэ хөөрлөөдөөгөө бригадынхид дүүргэбэ.

Ингэжэ дээдэ зураг дээрэ харуу-лагданан эдэ нүхэд (зүүн гарһаа): Д. Додонов, В. Шумейко, В. Гал-кин, Л. Павлина, Ю. Малышев, Н. Додонов, И. Черников (трактор соо) гэгшэд эбтэй эстэйгээр, нэгэн хүн шэнгээр, коммунистическэ ёһоор ажаллажа, байн хайханаар ажаһуужа байдаг.

Д. ЦЫРЕНЖАПОВ.

лээд олон пенсионерыс байн бай-раар хангаха тухай райгүйсэдко-мой үмэнэ гуйлта табигдаа. Бүри муу байртай пенсионерүүд нүхэ-Рябинина, Гороховская гэгшэдтэ хаяшаг тааруу зохид байра олго-дожо үгтэнхэй.

Пенсионерүүдэй советэй гэшүүд районойгоо почтын отделенинүүдээр ябажа, пенсинин мүнгэн хэр хайа сагтаа, зүбөөр үгтэнэб, мүн өөһэднүгөө дураар ажал хэжэ бай-нан зарим үбгэд, хүшэдтэ пен-синин мүнгэн хэр зүбөөр түлэгдэ-нэб гэжэ шалгаа. Пенсионерүүдэй совет манай райсоветэй гүйсэдко-мой социальна тэдхэмжын таһагай хүдэлмэридэ горьтой туһаламжа үзүүлнэ. Энэ жэлэй эхннээ хойшо пен-сисин түлэлгын документауудыс дэшэхэ, шалгаха, тоолохо хүдэлмэ-ридэ 60 гаран хүн хабаадалсаа.

Тэрэшлэн гадна, тус советэй үүс-хэлээр хэдэн организаци, эмхи зур-гаануудта хүдэлмэрилэгшэдэй ажа-лай дэбтэр, элдэб справка, до-кумент хэр зүбөөр бэшгэлдэнэб, хү-нэй салин хүлһэн ямараар түлэг-дэнэб гэжэ шалгагдаа, хэдэн ду-тагдал элүүрүүлэгдээ нэн. Энэ жэ-лэй эхннээ хойшо пенсионерүүдэй түсбөөр 14 магазинай, 8 һургуу-лиин, 4 буфет болон 6 столовыс ажал хүдэлмэри шалгагдажа, зо-ной эрилтыс хэр найнаар ханга-наб, аргэсэбэрыс ямараар сахи-наб гэжэ харагдаа.

Энэ оной май нара соо Советскэ районой бүхы пенсионерүүдэй хамтын суглаан боложо, олонхын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаа-далдаг, даабари эрхимээр дүүргэдэг советэй гэшүүд нүхэд А. А. Коно-валов (түрүүлэгшэ), Д. Т. Труба-чев, А. Я. Спорышкова, Е. П. Львова, В. М. Болотова, О. В. Се-днова, П. П. Обухов гэгшэдтэ гүр-нэй эмхи зургаануудай профсою-зай обкомой, Бурядай АССР-эй Социальна тэдхэмжын министр-тын хүндэлэлэй грамотанууд ба-риулагдаа. Мүн эдэбхитэй пенси-онерүүд нүхэд А. Д. Дамбуев, А. С. Паршукова, И. П. Попов гэгшэд мүнгэн шанда хүртэһэн байна.

Районоймнай пенсионерүүд Рос-син гүрэнгүй Бурят ороной байн дураараа нэгдэлһээр 300 жэлэй түүхэтэ ойн найндэрыс эрхи-мээр утгалдаа бэлдэлсэжэ, ажа-лаа бүри найжаруулна. Мүнөө тэдэнэр хаа хаанагүй городской-гоо үйлсэ гудамжануудыс болбо-сон түхэлтэй болгохо, ногоорууд-ха, сээсэ набины тариха хүдэл-мэридэ үргэнээр хабаадалсана. Тингээдэ пенсионерүүд худалдаа наймаанай, медицинскэ эмхи зур-гаануудай, үхибүүдэй ясли, садуг-дай ажалыс шалгаха талаар н-лээд ехэ хүдэлмэри хэнэ.

Наяар городской амаралта, культу-рын паркын дэргэдэ пенсион

Мүнөө паровозо-вагонно заводой байгуулагдахаар 25 жэлэй ой гүйсэбэ

Манай алдарта хайндэр

Республикымнай промышленно-стиин үндэһэн буури болоһон Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой олон мянган хүдэлмэришэд түрүүшынгээ паровоз заһабарилан гаргаһаар 25 жэлэйнгээ оёе мүнөөдэр хайндэрлэжэ байна. Энэ үе соо элдэб бэрхэшээл дабаһан, үйлдбэридөө сэхэ амжалтанууды туйлаһанһые байнабди.

1932 ондо оронойнай Ажалай ба Оборонын Советэй декредээр Улан-Удэдэ баригдажа эхилһэн энэ завод Сибириин, Алас Дурна зүгэй түмэр замууды хангадаг гол базан болоһонхой.

Партийна организацингаа хүтэлбэри доро заводойнай хүдэлмэришэд эдбхи ехэтэйгээр ажаллан, Эхэ оронойнгоо хүсэ шадальны улам бэхжүүлхэ, республикынгаа промышленностиие хүгжөөхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулалсажа байна.

Ажалай түрүүшүүл В. И. Выго-ловский, А. С. Корягин, М. А. Чернышов болон бусад хорин табиянган болохо, партийн, комсомолой лүтэвкоор ерэнхээр хори гаран жэлдэ хүдэлжэ байнабди. Нюта-гай зоной дундаһаа урган гараһан хүдэлмэришэдһые баһал олон Токарь П. Р. Галсанов, слесарь А. Б. Шерхонов, нормировщик А. Н. Мельников, модшо дархан Р. Цырендоржиев гэгшэд түрэл заводтоо баһал хори гаран жэлдэ хүдэлмэрилжэ байһан түрүү хүнүүд юм.

Мүнөө заводойнай хүдэлмэришэд 25 жэлэй хугасаада туйлаһан ехэ амжалтаараа омогдохого ёһоороо омогхонхо. Республикынгаа 25 жэлэй ойн гүйсэхэдэ Ленинэй орденээр шагнагдан байгаабади. Хүүлэй үедэ хүдэлмэришэдэйнай бүтэһэн продукция орон доторхи аяар 41 замунда, 32 заводто, Зам харилсаанай министерствын хоёр базада, Новосибирскийн, Эрхүүгэй,

Бурядай, Читын, мүн бусад совнархозуудта, социалистическэ лагериин оронуудта эльгээгдэжэ байна.

Худалдан абагшад манай заводихой бүтээдэг котёлнуудые хайнаар сэгнэнэ, Заводойнай, мэргэжэлтэдэй оролдолгын ашаар энэ манган томо котёлнуудые бүтээхэ үйлдбэри гүйсэд оньхожоруулагданхай. Долоон жэлэй түсэбны болзорхоон урид дүүргэхын түлөө дэлгэрхэн бүгдэ арадай социалистическэ мүрысөөндэ эдбхи ехэтэйгээр орол байхадаа, КПСС-эй ЦК-гэй болохоёо байгаа Плениумые ажалай шэнэ амжалтаар угтахын түлөө тэмсэжэ оронхой. Уралан нарижуулгын хүдэлмэришэд хүнүүд бүри олоороо хабаадаг боложо байна. Үйлдбэрээ оньхожоруулаха шэнэ шэнэ дурадхалуудые оруулна.

Россин гүрэнтэй Бурят ороной хайн дураараа нэгдэлээр 300 жэлэй оёе заводой вагон хабсаралгын, ээд, шэрэм шудхалгын, механо-комплектковкын цехүүдэй хүдэлмэришэд продукция үйлдбэрилхэ хахад жэлэйнгээ түсэб уридшалан дүүргэн угтахаяа байна. Цехүүдэй партийна организацинууд долоон жэлэй түсэбны уридшалан дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ хүдэлмэришэдэй гол үүргэ дүүргэхэ байһанһые мэдэрэн, ойлгууламжын хүдэлмэришэд ехэ анхарал хандуулна. Шэрэм шудхалгын цехын парторганиза-ции энэ талаар ехэ хүдэлмэри хээ. Шэрэм шудхалгашад үйлдбэрингөө бүхы арга боломжые зүбөөр хэрэглэжэ, ажалайнгаа бүтээсые эрид дээшлүүлнэ. Партийна группанууды толгойлдог коммунистууд слесарь нүхэр Товленко, хэбшэн нүхэр Бондаренко, мастер нүхэр Хметев хүдэлмэришэдтөө хамта үйлдбэрин гол шухала асуудалнуудые шиндхэдэг болонхой. Це-

хын партбюро (секретарь нүхэр Гринчук) шухала асуудал шиндхэлгэдэ партийнабэшэ хүнүүдые олоор хабаадуулаха гэжэ оролдо-дог.

Иигэжэ заводойнай түрүү цехүүдэй партийна организацинууд ойлгууламжын хүдэлмэришэд үргэ-нөөр ябуулһанай, хүдэлмэришэдһые шадамараар элсүүлһэнэй ашаар ажалай бүтээсэ эрид дээшлүүлнэ.

927 гшүүнтэй партийна органи-заци КПСС-эй XXI съездын түүхэ-тэ шиндхэбэрине бэсүүлгэдэ за-водойнгоо олон мянган хүдэлмэри-шэдһые элсүүлжэ шадаа. Тэрэнэй ашаар заводнай продукция үйлдбэ-рилхэ гүрэнэй түсэбны нара, квар-тал бүхэндэ үлүүлэн дүүргэжэ бай-на. 300 жэлэй ойн хайндэрэй, мүн заводойнгоо 25 жэлэй хүндэллэдэ ажалай вахтада жагсаһан манай коллектив үдэр ерэхэ бүри шэнэ амжалта туйлаһа. Заводой цех бүхэндэ коммунистическэ ажалай бригадын, мүн ударнигай хүндэтэ нэрэ эргэдэ хүртэхын түлөө тэм-сэгшэдэй тоо олоһорно. Мастер Теренин, шудхалаашан Соболев, түмэршэ дархан Болдырев, слесарь Балусев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг коллективүүдтэ коммунистическэ ажалай бригадын хүндэтэ нэрэ ээргэ олгоһонхой.

Жэл ерэхэ бүри хүдэлмэришэд-дэйнай байра байдал хайжарна. Энэ жэлдэ 10-һаа дээшэ мянган дүрбэлжэн метр байрын талмай-тай гэр ашаглалгада үгтэхэн.

Заводойнай хүдэлмэришэд үн-гэрхэн 25 жэл соо хэһэн бүтэһэн ажал хэрэгшынгээ амжалтаар на-наагаа амарнагуй, Эхилдэ бай-лаша долоон жэл соо хүдэлмэри-шэдэйнай урда ехэ зорилго табиг-данхай. Электровоз, тепловозуудые заһабарилдаг болохын тула үйлд-бэрингөө технологиине шэнэдхэн хубилгахабди. Энэ зорилгоёо ам-жалтатгайгаар дүүргэжэ, долоон жэлэйнгээ даабарита түсэбны бол-зорхоон урид дүүргэхэнай лаб-тай.

Л. Асеев,
ПВЗ-гэй парткомой секретарь.

Совет засагай ашаар...

Мүнөөдэр манай заводой хүдэлмэришэдэй ехэ хайндэрһые угтажа байнабди. 25 жэл соо хэһэн ажа-лайнгаа үрэ дүнгые согсолон хара-жа байхадаа, туйлаһан амжалта-раа омогдохого ёһоороо омогхон-нобди, баясанһыебди.

Манай Бурят орондо анха түрүүн баригдан энэ завод республикы-мнай промышленностиин үндэлэ буури болоһон юм. Урдань хаанта засагай үедэ манай энэ ямарһые промышленностиин байгаагыёе мэд-нэбди. Имагтал Совет засагай үедэ, түрэл партиингаа националь-на политикын ашаар Бурядаймнай республика түрүү техникээр хан-гадан, хүгжэнги промышленно-стьтай болоһон байна.

Тус завод бурят зоной дундаһаа хүдэлмэришэдһые хүгжөөн үргүүлхэ арга олгоо. Урдань «тугатай» бэл-шээрһингээ гараагүй ябаһан буря-дууд Ринчин Цырендоржиев, Базар Ринчинов, Федор Майков болон бусад заводой барилгада хабаадал-сажа, алдарт ород хүдэлмэришэн ангитай хуби заяагаа холбоһон байна. Мүнөө тэдэнэр дүй дүршэл эхэтэй хүдэлмэришэд боложо, түр-рэл заводойнгоо 25 жэлэй ойн хайн-дэрһые ажалай бэлгээр угтаба. Мүн би тэдһингээ залууһые наа, Сэ-дэнгын аймагай Загастай нутагһаа ерэжэ, заводто ороһоор хорёод жэл-дэ хүдэлмэришэжэ байнабди. Мүнөө паровозо-механическа цехтэ слесар-ээр хүдэлмэришэбди. Тийхэ зуураа, Россин гүрэнтэй Бурят ороной нэ-гэдэнээр 300 жэлэй, мүн заводойн-гоо 25 жэлэй ойн хайндэрнүүдэй хүндэллэдэ ажалай вахтада жагса-һан үдэрһөө хойшо халаан бүхэ-нэйнгөө нормые хоёр дахин үлүүл-дүүргэнэб.

Г. Бадмаев,
слесарь.

Искusstвын, уран зосёолой
ДЕКАДАДА БЭЛЭДХЭЛ

Бэлигтэй бэрхэ уран зурааша

Бурядай АССР-эй арадай уран зурааша Георгий Ефимович Павлов гансал этюд, портрет зураад бай-даггүй, мүн баһа байгааһин гоёе хайханине тэрэ зандань уран бэрхээр харуулдаг юм! Эндэ хэлэгдэнэй гэршэ баримта болохын тула байгааһин нэгэ үзэсхэлэнгые харуулан «Намар», «Шиндт үйлсын түхэл шарай», «Ленинэй нэрэмжэтэ тосхон» гэхэ мэтэ зурагуудынь дурда.

Нүхэр Павловый зураһан «Нүри» гэ-жэ «Һонирхолтой этюд Улан-Удэдхи уран зурагуудай мү-дэйдэ табигданхай. Шаралан халюуржа байһан Забайка-лийн үргэн тала ур-датнай нэмжын хара-гдаад, тэрэнэй дунда нэгэ хашаа соо томо Нүри еб-хыжэ Нуюх. Анха-ралтайгаар адаглан харахада, буурал-тан зурыһан ой мо-доной саагуур үл-хэлдэн тэнгэрийн хаяа зэнхысэ. Түрүүшээр ямар үнгүнэ онсо илгарнаб гэжэ хэлэхэнэ бэрхэтэй. Энэ этюд соо үлүү дутуу юумэн байхагүй. Үд-шын сэлмэг отогтой тэдэ хадануудай үбсүүн дэгүүр туяа гэрэлэ са-саад, нэгэ үе энхэрэн байһан мэтэ, нэгэ үе үлүүлүүдээр хушагдажа, абаа аниртгүй замхашаһан мэтэ бо-лоно. Үдшэлэн тэнгэрийн ямар байдагые нимэ шадамараар ха-руулаһанһы гайхалтай.

Г. Е. Павлов элдэб портредүү-дые угаа шадамараар зураад бай-на. Бурядай АССР-эй арадай уран зурааша Сампиловый, суута маши-нист Д. Асеевий портредүүд илан-гата Һонирхолтой. Тэдэн мүнөө уран зурагуудай мүйс соо табя-тай байдаг. Мүн паровозо-вагонно заводой олохон залуу стахановта-най портредүүдые зураһан байха.

Зүүн гараа креслэ дээрэ, баруун гараа үбдэг дээрэ табиад һууһан С. Д. Асеевий портредые хэлһысэ удаан харажал баймаар. Нүхэр Павлов энэ хүнэй дүрэ шарай, тү-хэл шэнжые онсо тодоор зураглан харуулжа шадаа! Зүб даа. Энэ уран зураашамнай бүтэйтэйһые, шухалашы ажал бүтэжэ, мүнөө хагай юрын хүнэй, түрүү машини-стын түхэл шэнжые харуулаа бишуу.

Ород ороной агууехэ поэт Алек-сандер Сергеевич Пушкинай гэр бүлһынхилэнь портрет зураһан юм. Поэтэй эхын образые илангатаа то-

до хурсаар харуулжа шадаа. За-луухан эхэнэр хажуушаа хараһаар зурагдабашы, харахан нүдэһини хүнүүд тээшэ шэртэнхэй. Үнжэгэн сагаан шарайнь, буржагархан ха-ра-хурин үнэһини хайханаар хара-гдана. Хүзүү, сээжэ, ээмэнүү-дынь халхалхагүй һэмжэн сагаан платёе үмдэнхэй — нимэ портрет юм. Портредэй үнгүнэ ногообтор шара.

Г. Е. Павлов 1956 ондо өөрингөө

портрет буулган зу-раһан байгаа. Хү-дэлмэрингөө юрын хубсаһатай. Нэгэ-шые үлүү юумэ эн-дэ оруулаагүй.

Нүхэр Павлов республикын эрхим уран зурааша бай-хаһаа гадна, оло-ниитын хэрэгтэ эдбхитэйгээр ха-баадаг. Бурядай Уран зураашадай союзай правленин түрүүлэгшэ, СССР-эй Уран зурааша-дай союзай правле-нин, РСФСР-эй —

оргомитэдэй гэшүүн болоһонхой. Георгий Ефимович 1909 ондо Эр-хүүгэй областин Боохон гэжэ но-тагта түрөө Эрхүүгэй уран зурагай училищи дүүргэд, Улан-Удэ нүүжэ ерэхэ бэлэй. Тэрэ гэгэһнээ хойшо эндэ ажалладаг. Энэ нүхэрэй ажа-байдал, ажал-ябуулга тухай дэлгэр-рэнгыгээр хөөрэхэ гэж наа, нилдэд ехэ саг хэрэгтэй болохо байха.

«Совет сэрэгшэдэй Чудындэ оролго», «Дайнай харгыгаар», «Агитатор» гэгһэн Г. Е. Павловый зурагууд уран зурагай мүйс соо табигдаад, хүн зоние һонирхуул-жа байдаг. Суугтай уран зурааша Георгий Ефимович Павловый габьяата ажалые манай правитель-ство үндэрөөр сэгнэн, тэрэниие Ажалай Улаан тугай орденээр, «Дайшалхы габьяагай түлөө», «Япониие илаһанай түлөө» медаль-нуудаар шагнаһан байна. Тэрэн-һээ гадна Алтан Галас, Бид Ялав гэгһэн орденуудаар шагнагдажа, Монгол ороной үндэр хайрада хүртэһэн юм.

Нүхэр Павлов саашаада бүри эр-шэмтэйгээр хүдэлжэ, колхоз, совхо-зой долгилон байһан таряан да-лайе, коммунистическэ ажалай тү-рүүшүүлэе, түрэл оронойнгоо бай-гааһин баялыгые уран хурсаар, хүнэй ханаа сэдхэлдэ мартагда-хагүйгөөр харуулхынь хүсэһэнэ.

И. Тугтов.

Малшадай дунда эд бараан элбэгээр худалдагдана

Зэдын аймагай худалдаа наймаа-най эмхи зургаануудай хүдэлмэри-лэгшэд абаһан уялгануудаа амжал-татгайгаар бэлдүүлжэ байна. Хахад жэлэйнгээ эд бараанай эрьесын тү-сэбны дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур хэдэ мянган түхэригэй эд бараа худалдаха уялгатай юм.

Илангата холын отара, гүүр-түүд дээгүүр ажалладаг мал-шадай дунда худалдаа най-маа наймаар эмхидхэгдэнэ. Авто-лавкые даагша Максим Егорович Чувакин колхознигуудай дунда ехэ хүндэтэй болоһонхой. Ажалдаа дадаһан нүхэр Чувакин малшадай эрилтүүдһые өөрөө урид тодорхой-лоод, гар үзүүрэй эд бараануудһаа гадна, радиоприёмник, оёдоллой ма-шина, гутал, хубсаһа абаашажа ху-далдадаг юм. Мүн ондоо автола-вкые даагша нүхэр Бадмаев наймаар ажаллана. Эдэ хоёр нүхэд малай 600 шахуу байранууд дээгүүр худ-алдаа наймаа хэдэг юм. Тэдэнэр харынгаа даабари-хододоо 120—130 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Нүүдэл наймаа үргэдхэхэ зорил-готойгоор мүнөө аймпортребсоюзай правлени дүрбэлдхи автолавка тү-хээржэ ябуулаа.

Гадна аймпортребсоюзай бэлдхэ-лэй талагай хүдэлмэрилэгшэд ажаллаһаа үнэлжэ худалдажа абаха хүдэлмэри наймаар эмхид-хэ. Мүнөө жэлэй түсэб үлүүлэн дүүргэжэдэ, түсэбһөө гадуур 12 мянган үлдэгэн тушаагдаа.

Наймаалагшадай дунда түрүү-шүүлэй тоо олоһорно. Жэшээлхэдэ, Петропавловкын сельпогой ма-газиниине даагша Прасковья Лапи-на июнь харынгаа түсэбны 123 про-цент дүүргэ.

Аймаг дотор шэнэ магазинууд олоор баригдажа байна. Ленинэй, Дорж Банзаровай нэрэмжэтэ, «Коммунизм» колхозуудта мага-зинуудай шэнэ гэрнүүд бодхоогдо-до. Кировэй, XX партсъездын нэ-рэмжэтэ колхозуудта уужам мага-зинууд баригдажа дүүргэдхэнь. Наймаалагшагүй номой магазинай гэр аймагай түб тосхондо бодхоог-дожо эхилэ.

Аймагай худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэг-шэд хайндэрэй урда ажалай вахта-да жагсажа, эд бараанай эрьесын түсэбны хаян сагта дүүргэхын тү-лөө тэмсэнэ.

Д. Колмаков.

Хэн харюусахаб?

Манай колхозой 1-дэхи комплекс-ной бригадын Хүсөөтын хүнэй гүүр-тын үнээдэй шэнэ байрада 1958 оной намар дүүжэн харгы барихын тула хэрэгтэй түхээрэлтэ асарагда-һан байгаа. Моло, шулуун шэрэг-дэжэ бэлдэгдэнэ. Хэжэнгын МТС-эй механик нүхэр Зайцев шэ-лэ түхээрэлтэ колхозой складһаа абажа, эндэ асарһан юм. Тээд энэ харгы мүнөө хүрэтэр баригдажа эхилэгдэггүй.

МТС-эй хубилгагдаад, РТС бол-

гогдоходо нүхэр Зайцев эндэ ажал-лахааа болиһон юм. Тээд тэрэ тү-хээрэлтэ мүнөө бороо хурада оро-жо, улаан жэбдэ элюулэгдэжэ байна. Энээн тухай, мүн харгы ба-риха тухай РТС-эй директор нүхэр Дуднигта нэгэнтэ бэшэ гуйлта хэ-лдэн байха. Зүгөөр энэ гуйлтада харюу үгтэнэгүй.

Б. Жимбеев,
«Победа» колхозой гэшүүн. Хэжэнгэ.

ҮЙЛЭДВЭРИЙН
ТҮРҮҮШҮҮЛ

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (дээрһээ дооһоо):
А. Б. Шерхонов, котельня цехын
дээрһээ бригадир, А. Г. Бен-
дер, вагон хабсаргадаг цехын ма-
ршруудай бригадир, А. Н. Оширо-
в, вагон хабсаргадаг цехын слесарь-
нүүдэй бригадир, А. Н. Толкачев,
паровоз хабсаргадаг цехын слесарь.

МУУШУУЛДАА ТУЙЛАНАБ

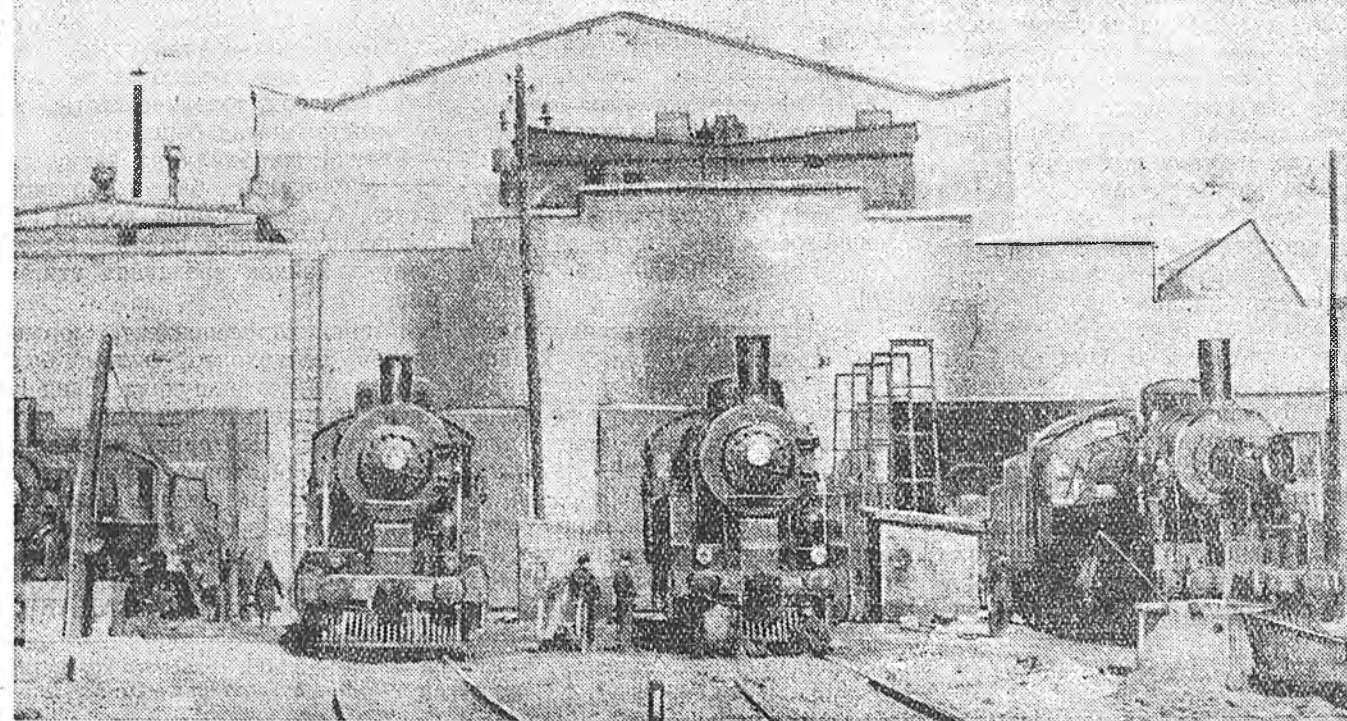
Манай заводой хүдэлмэришэдэй түрүүшынгээ паровоз заһабарил-гаргаһанһаа хойшо 25 жэл үн-бэ. Энэ ой манай ажабайдалдаа хэн хайндэр болоно. Тиймэһээ бригада бүхэнэй коллектив-д энэ үдэрһе ажалдаа шэнэ ажалта туйлан, баяр баясхалан-гаар угтажа байна.

Заводойнгоо барилгада хабаадал-да, мүнөө болотор хүдэлмэрил-байһан намда энэ хайндэр ан-гатаа ехэ удхашанартай юм. Манай ямарһые эрхэгүй байһан үдэ эхэнэр, би имагтал совет за-ай аша туһаар заводто хүдэл-мэрилдэг болооб.

Хүдэлмэришэд долоон жэлэй түсэбны болзорхоон урид дүүргэхын түлөө энэ арадай тэмсэлэй дэлгэрээд хада, бишье баһал өөрингөө хү-мэе оруулалсажа гэжэ шиндэнэ. Мүнөө халаан соо шудха-гай хэб хэхэ нормого саг үр-дэжэ хоёр дахин шахуу дүүргэжэ байна.

Хэтэмнай олон залуушуул хү-дэлмэрилдэг. Тэдэнгэй суг ажал-лахаа зуураа, өөрингөө хүдэлмэ-ришэд дүй дүршэлдэ залуушуулые хамхые оролдодогбди.

А. Красикова,
БурАССР-эй Верховно
Совет-депутат.

Анха түрүүшээр заһагдан паровозууд.

В. Муллерай фото.

СПАРТАКИАДАДА ХАБААДАХА ЭРХЭТЭЙ БОЛОО

Барилгын училищинихидай оролдосотой ажал

Республиканы нийслэл - хото Улан-Удэ-годоо эрээд, Байгалай ангай сөвхэй клуб бодхоож байһан барилгын 2-дохи училищини хурагшад эдэ үдэрнүүдтэ хайнаар ажаллана. Эдэнэр хани барисаанай хайндэрэй хүндэлэлдэ абаһан харюусалгатай уялгала дүүргэхын тула үдэр бүрингөө даалгабарины 130-150 процент дүүргэнэ. Училищини хурагшад А. Лисин, П. Бусивиков, М. Бельский болон бусад илангала бүтээсэтэйгээр ажаллана.

Мүнөө үедэ клубай барилга дээр хамта дээрээ 24 хүн ажаллана.

Н. Романов.

Малшадай суглаан

Сталиной нэрэмжэтэ колхозойхид (Курумкан) хани барисаанай хайндэрэй хүндэлэлдэ абаһан уялгала дүүргэхын тула улам оролдосотойгоор ажаллажа байна.

Хайшаг Үнэгэтэй нотагта малшадай суглаан боложо, колхозой правленийн түрүүлэгшэ нүхэр О. Шанюшкин элидхэл хэбэ.

Суглаанда хабаадаһан малшадын хайндэрэй хүндэлэлдэ ямар ажал хэжэ байһан тухайгаа мэдүүлэ. Колхозиниуд гүрэндэ хүдөө ажыхын продуктуудыг тушааха хахад жэлэйнгээ түсэб июль гаратар дүүргэжэ, гүрэндэ 400 центнер мяха, 130 центнер нү, 58 мянган үлдэг, 195 центнер шанаар хайнтай нооно тушааха уялга абаа.

К. Бадмаев.

Заһабарида оруулангүйгөөр 128 мянган км. ябуулба

Машинада капитална заһабарида оруулангүйгөөр 128 мянган километртэ ябуулһан нүхэр Матвеев "Эрдэм" совхозой (Мухаршэбэр) дирекцийн, партийна организацины зүгһөө мүнхэн шанда хүртэхөө гадна нарын амаралта абаа, Аверьян Филиппович нийтын зөөридэ нигэжэ гамтайгаар хандагтайнга ашаар машинаа дүрбэдхи жэлээ наадгүйгөөр ябуулжа байна.

Ц. Бадлин.

РСФСР-эй арадуудай спартакиадада хабаадаһан зорилгоор велосипедээр Алас Дурнын зонодо түрүү хуури эзэлһын түлөө Улан-Удэ-годоо үнгэргэгдэһэн мурьсөөн дүүрбэ.

Мурьсөөнэй дүүрэхын урда үдэр Бурядай команда 7 очкотой боложо, нэгэдхи хуури эзэлһэн байгаа. Хабаровскийнхид 11 очкотой боложо хоёрдохи, читынхид 12,5 очкотой боложо 3-дахи хуури эзэлэ.

Хуулын үдэр эршүүл 30 километртэ ула, шабартай газараар урилдаһан байна. Үдэрэй 4 части Сотников тосхой дэргэдхээ Кабанск ошон харгы рүү эршүүл урилдаа. Урилдаанай эхилэн сасуу Читын чемпион А. Бесчастный бусадые холо хаяжа, хэндэше хүсэгдэнгүй фиништэ эрээ. Энэ спортсмен 30 километрн зайе 1 час 11 минута 45 секунда соо гаталба. Читын областин түлөөлэгшэд Ю. Маслов, Н. Стрипунин эхнийнээ мүн лэ хайнаар ябажа, 2-дохи, 3-дахи хуури-нуудыг эзэлэ.

Бурядай түлөөлэгшэ нүхэр Ц. Очиров читынхидэй удаа ябатараа гээгдэжэ, долоодохи

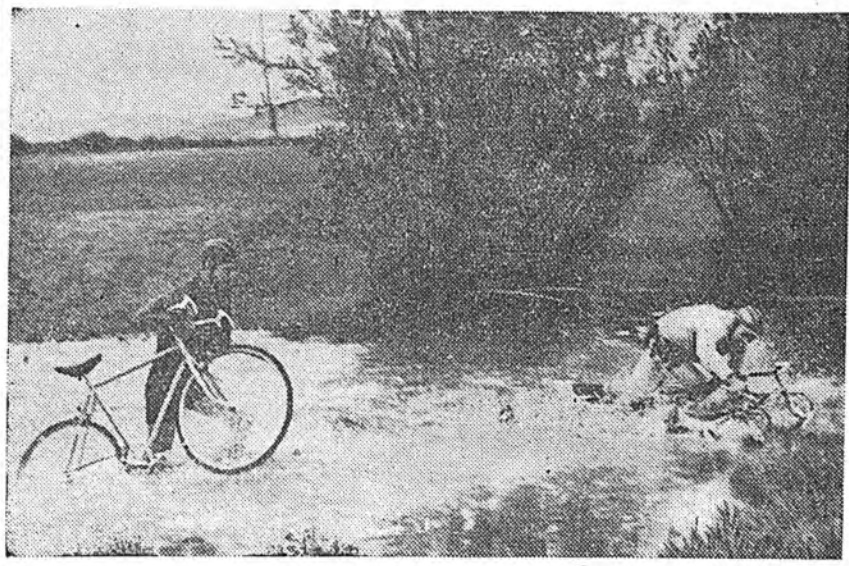
хуури эзэлэ. Хуулын урилдаанда Читын команда нэгэдхи, Амурай областинхид 2-дохи, Бурядай АССР-эйхид 3-дахи хуури эзэлһэн байна.

Мурьсөөнэй бүхы дүнгэй гаргагдахада Бурядай АССР-эй команда 10 очкотой боложо нэгэдхи хуури эзэлэ, РСФСР-эй арадуудай спартакиадада хабаадаха эрхэтэй болобо. Читын областин команда 13,5 очкотой боложо хоёрдохи, хабаровскийнхид 15 очкотой боложо гурбадахи хуури эзэлһэн байна.

Н. Николаев.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (дээрхээ доошоо) 1. Велосипедээр зоно соогоо түрүү хуури эзэлжэ, РСФСР-эй арадуудай спартакиадада хабаадаха эрхэтэй болоһон Бурядай АССР-эй командын гэгшүүд: (зүүн гарһаа) Ц. Очиров, Т. Шербакова, Т. Жарников, Т. Сучкова, Л. Давыдов, Г. Тючкова, Н. Яковлев, В. Горюнов, Г. Дорощева, Л. Бердников мурьсөөнэйнгөөр түрүүлэ суглараад байна. 2. Велосипедээр 30 километртэ урилдаа-шад ула гаталжа ябаа.

Л. Хайдуравай фото.

САНСАНАСА

Банчен-эрдэнийн, Ван Фэнэй хүндэлэлдэ зорюулагдажа, хасада уулзалган болоо

ПЕКИН, июнийн 18. (ТАСС). Бүхы Хятадай арадай түлөөлэгшэдэй суглаанай саг үргэлжын комитетэй түрүүлэгшын орлогшо, Түбэдэй автономно район байгуулха талаар бэлдэхэл хэжэ комитетэй түрүүлэгшын уялгыг дүүргэгшэ банчен-эрдэнийн, КПК-гэй ЦК-гэй нэгэдмэл фронтын таһагыг даагшын орлогшо, КНР-эй национальност-нуудай хэрэгсэ эрхилхэ комитетэй түрүүлэгшын орлогшо Ван Фэнэй хасада эрээ. Тэдэнэй хүндэлэлдэ зорюулжа, Хятадай Коммунистическэ партия Түбэдтэй комитет, Түбэдэй автономно район байгуулха талаар бэлдэхэл хэжэ комитет, Арадай-сүлөөлэгшын армийн Түбэдтэй сэрэгтэй округой командовани июнийн 16-да уулзалга хэжэ гэжэ Синьхуа агентствын корреспондент хасалһа мэдэсэбэ.

Уулзалга дээрэ үгэ хэлэхэдэ, банчен-эрдэнийн нигэжэ онсолон тэмдэглэ. Мүнөө үедэ түбэд угаа эхэ дэбжэлтэйгээр ажаллажа байна. Түбэд хадаа демократическэ революцийн амгалан ёһоной шатада оролд ябаа. Феодално-крепостной эрхын хатуу шанга гуримыг жэсэлэн усадхаа, арадай-демократическэ байгуулалта түргэнөөр тогтоохо шухала гэжэ банчен-эрдэнийн заагаа.

Демократическэ шэнэдхэлгэнүүдэ хэжэ социализмын замаар дабшажа гэжэ Хятадай бүхы арадуудай түүхэтэ хүгжэлтын зам бо-

лоно. Демократическэ хубилалтануудыг хэнгүйгөөр үгэтэй ядуу, гээдэнги байдалһаа хахасаха аргагүй байна. Хубилалтануудыг хэ-хыг түбэд арад холодоо хүсэдэ: байгаа, революцида харша эзбэгтэ үймөөнэй хүсэдөөр диндэлэһэнэй түлээр хубилалта хэжэ эрмэлзэлгэнь бүри ехэ болоһон байна гэжэ банчен-эрдэнийн тэмдэглэ.

Түбэдэй бүхы районуудта олонитын таатай ёһо гурим гол түлэб тогтоогдоо гэжэ Арадай-центральной правительствын түлөөлэгшэ, КПК-гэй Түбэдтэй комитетэй секретарь Чжан Цзин-у уулзалга дээрэ үгэ хэлэхэдэ тэмдэглэһэн байна.

Үймөөшэдыг эсэслэн дараха, демократическэ хубилалтануудыг хэжэ ябадалда олонитэй арад зонинг хүсэдөөр элсүүлхэ гэжэ мүнөө үедэ маанай үмэнэ табигдажа байһан зорилго болоно. Энэ хүдэлмэринг хүтэлбэрлэхын тулада бусажэ эрээд байһан банчен-эрдэнийн бидэнэр халуунаар амаршаладби. Коммунистическэ партия Цэнтральной Комитетэй Түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дунай, Арадай-центральной правительствын эсэн мэргэн, үнэн зүб хүтэлбэрээр батаар эмхидэн жагсажа, хани ёһоор харилсан ажаллажа, олонитэй ажалшадта түшгэжэ - эдэ бэрхэтэй аад, хүндэтэй зорилгонуудыг со-хом дүүргэжэ шадахади гэжэ бидэнэр түнээгээр этигэнэбди.

Монгол, корей арадуудай ахадүүгэй хани барисаан

УЛАН-БАТОР, июнийн 18. (ТАСС). Корейн Арадай-Демократическэ Республикын Арадай Ехэ Суглаанай Президиумэй Түрүүлэгшэ Цой Ен Генэй Монголой Арадай Республикада хани ёһоор айлшалан тухай коммюнике мүнөөндэ эндэ толилогдоо гэжэ МОНЦАМЭ агентство мэдэсэбэ.

Социализм байгуулха үедөө политическэ, экономическэ, соёл культурын талаар монгол арадай амжаһан туйлалтануудтай МНР-тэ байха үедөө Корейнэй ерэнхэн айлшад танилсаа.

КНДР-эй Арадай Ехэ Суглаанай Президиумэй Түрүүлэгшэ Цой Ен Ген МНР-эй парти, правительствын хүтэлбэрлэгшэдтэй уулзаһан, хани ёһоор хөөрэлдэһэн байна. Тэрэнэй үедэ бүхы зүбшэн хэлсэһэн асуудалуудаараа хоёр тала хүсэд нэгэн ханалтай байгаа гэжэ коммюнике соо тэмдэглэгдэнэ.

Социалистическэ лагерини ороонуудай арадуудай агууехэ хани харилсаан эб найрамдалтай хүсэ-нүүдэй бата бэй түшгэ тулгуур болоо, уласхоорондын арасалдаа асуудалуудыг хэлсэжэ хэжэ шиндхэхэ тэһэн ханал бодол «хүй-тэн дайнай» политикын улам бури илажал байна гэжэ алишье тала

ханангаар тэмдэглэһэн байна. Атомна, водородно эзбэгшэ туршалгыг болоулха, ниймэ түхэлэй эзбэгшүүдыг хорихо, эзбэгшэ хүс-нүүдыг хороохо, Европо болон Азида атомна эзбэгшэ сүлөө зононуудыг байгуулха зорилгоор Советскэ Союзын, социалистическэ лагерини бусад ороонуудай оруулан дурадхалуудыг талархан хайшаажа байһанаа хоёр тала коммюнике соогоо элирхэйлэн мэдүүлэ.

МНР-эй правительство хадаа демократическэ, амгалан ёһоор Корейс нэгдүүлхэ талаар КНДР-эй правительствын политикын хайшааха зуураа, Урда Корейн газар дээрхээ Америкын эзэмдэлтын сэрэгүүдыг КНДР-эй правительствын дурадхалай ёһоор гаргаха шу-хала гэжэ тоолоно.

Колониализмда эсэргүүсэһэн Ази, Африкын арадуудай хэжэ байһан тэмсэлыг дэмжэхээр шууд шиндэнги байһанаа МНР-эй, КНДР-эй правительствонууд мэдүүлхэ зуураа, хоёр орондоо социализм байгуулха аша тулада зорюулагдан монгол болон корей арадуудай хоорондохи хани ёһоной ахадүүгэй харилсаанай улам үргэжэжэ бай-хыг ханангаар тэмдэглэһэн байна.

Буржуазна агентствонуудай бэлэр мэдээнүүднээ хаража үзэхэдэ, мүнөөдэр Испанида юунымэе боло-жо байһыг мэдэхэн бэрхэтэй. Гэ-бэшэ Мадридай, Барселоний, Сан-Себастьянай, ороной бусад горо-дуудай хүдэлмэринд хашалта хэ-лээһэнүүдэй хэлдэгдэ болоһоныг хүдэлмэрээр зогсоогоо гэжэ эдэ-лар мэдээнүүднээшье эли болоо.

Гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй Женевадхи зүблөөн дээрэ

ЖЕНЕВА, июнийн 18. (ТАСС-эй тусхай корр.). СССР-эй, США-гэй, Английн, Францын гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй юрын уулзалган мүнөөдөр зарлагдаһан ага-июнийн 19 хүртэтэ хойшоуулагда-гэжэ мэдэжэ болоо.

Чехословак, совет пионерүүдэй хани барисаан

ПРАГА, июнийн 18. (ТАСС). Чехословакийн болон Советскэ Союзын пионерүүдэй хоорондохи хани ёһоной харилсаа холбоо хэ-руулан выставкэ үсэгдэлдэр элэ-нээдэжэ гэжэ Чехословакийн теле-графна агентство мэдэсэбэ. Чехо-ловакийн залуушуулай союзын пио-нерскэ организацин байгууллага-наар 10 жэлэй ойдо зорюулагдажа энэ выставкэ эмхидхэгдэ. Чехо-ловак болон совет пионерүүдэй хоорондохи бата бэй хани барисаан тухай, хоёр ороной пионерүү-дэй организацинуудай ажабайдал, ажал хүдэлмэрин тухай бэшгүүд, фото зурагууд, бусад документууд выставкэдэ табигдаһанай.

Испанидахи байдал тушаа

ПАРИЖ, июнийн 18. (ТАСС). Франкойн шанга засагта эсэргүү-сэлгын тэмдэг болгон Испанида мүнөөдөр забастовко хэжэхээр хэ-раалагдаһан юм. Ороной хэлэ хэ-дэн политическэ болон нийтын ор-ганизацинууд, тэрэ тоодо юууса-байдалтайшье организацинууд энэ хүдэлөөе үүсэхэн байха юм.

Дураа гуталгын энэ хүдэлөөе да-рахын, мүн июнийн 18-да бүтэ-нийтын забастовко эмхидхэгшэ на-тауулхын тулада Испаниин за-саг баригшад али бүхы хэмжээдэ абаһан байна. Хүдэлмэринд, та-ряшад, уран гартан болон ин-теллигенцийн дундаһаа хүнүүдыг арестовалан тушаажа ороһоныг хэлэн неделн боложо байһанай. Франс Пресс агентствын мэдэсэ-һэнэй ёһоор, хүлүүлхн хэдхэн үеэ-соо 200 хүн тушаагдаа.

Гансахан лэ хашалта хэлсэлтэ хэжэ ябадалда Испаниин зонхил-хунууд этигэдэггүй байһан дээрэ-нээ, дураа гуталгын хүдэлөөе до-лоононь эмхи гуримгүй болгохо гэжэ оролдһон байна. Хэблэлэй мэдэ-сэлнүүд дээрхээ хаража үзэхэдэ, правительство заналта, хэлсэлтэ-нүүдыг хэжэ, айлгажа, зарим мар-ганг этэгдүүдэ энэ хүдэлөөнөө зайсуулан холодожо шадлаа. Франс Пресс агентствын мэдэсэһэнэй ёһоор, «зүүнэй үзэл баримтла-даг христианско-демократическэ парти» хоёр хоногой урда тээ за-бастовко үүсэхгүшдэй тоодо оро-жо байһан аад, үсэгдэлдэр мэдүүл-хэдэ, энэ забастовко «коммю-нистуудаар зоригжуулагдаа» гэ-һэн шалтаг баряад, тус хүдэлөөнэ-хабаадалсахаһаа арасан тухайгаа элирхэйлэн байха юм.

Буржуазна агентствонуудай бэлэр мэдээнүүднээ хаража үзэхэдэ, мүнөөдэр Испанида юунымэе боло-жо байһыг мэдэхэн бэрхэтэй. Гэ-бэшэ Мадридай, Барселоний, Сан-Себастьянай, ороной бусад горо-дуудай хүдэлмэринд хашалта хэ-лээһэнүүдэй хэлдэгдэ болоһоныг хүдэлмэрээр зогсоогоо гэжэ эдэ-лар мэдээнүүднээшье эли болоо.

Қисин кабинет тушаалһаа бууба

ТОКИО, 18 июнийн (ТАСС). Япо-ной радиогой мэдэсэһэнэй ёһоор, Японой министрүүдэй кабинетын онсо яаралтай заседлын мүнөөдөр боложо, кабинетэй бүхы гэгшүүд тушаалһаа бууһан тухайгаа хуула-таар мэдүүлэ. Министрүүдэй ка-бинетэй заседлын түлээр премь-ер-министр Киси либерально-демо-кратическэ партия зарим хүтэлбэ-рилэгшэдтэй хамта шэнэ кабинет байгуулжа эхилэ гэжэ мэдэсэг-дэнэ.

Хэблэлэй мэдэсэлнүүднээ хара-жа үзэхэдэ, зонхилхы партиин эл-дэб бүлэгүүдэй хоорондоо араса-даан гараад байна. Тиммэй парти дотороо «нэгэн ханалтай боло-хо» зорилгоор министрүүдэй каби-нет тушаалһаа буугаа. Юуб гэхэдэ, парламентын элжээтэ бэш сессия налар болохоё байһанай. Энэ сессия дээрэ американо-японой «аюулгүй байдал доторой» шэнэ проект хайшааха тухай ехэ ороо асуудал хаража үзэхэдэ байна.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕВ.

МАНАЙ корреспондент

«Шэнэ байдал» гэдэг Моск-вагай томо газетэ толилоод, районной центрнхидыг сошорлоон гайхуулба. Ийм ехэ баяр байсха-ланда хүртэһэн басаган уданшгегүй уйдаха баатай болоно. Юун болооб гэхэдэ, фельетон бэшэһэн тухай-да ноугыш гэжэ Таниин байрла-даг түрэлхид гуйба: абгань шүүм-жэлэгдэшэ ноёной хүтэлбэри доро хүдэлдэг байгаа бишу.

Фельетонной доро Алешина гэгэн нарын табигдаад, тэрэниг Никити-на бэшэ гэхэдэ редакцийн хүдэл-мэрилэгшэд этигэжэ үгэбгүй. Юун-дэ Алешина болоһоноо Тания нүхэд-төө ойлгуулжа шадахагүй байшоо. Москвагай газетын редакциһаа ерэнхэн бэшгэе абгань шуулжаха хаяа ха юм. Угайхалаа ойрын нү-хэр Алешань, Таниин хэлсэхэдэ этигэбгүй. Ийм оршон байдалда саашааа хүдэлхэн тэсэхгүй бо-лоод, Тания хэндэше хэлэнгүй Москва ороно.

«Шэнэ байдал» газетын редакци-да Никитинагай ерэгжэ, ажалла-до ороһон тухай хэдэн ажаглалта хэ-мээр. Гансахан фельетон (найшье гэлэйбди) бэшэһэн хүнийг хайса шалгангүй, орон дотор хаа хаагуур ябажа бэшэдэг корреспондент бо-логонийн этигэмээр бэш шэнгээр үзэгдэнэ.

Шэнэ газар элдүүлэн ашагла-жа байһан хүнүүдэй ажал хүдэл-мэритэй, ажабайдалтай танилсаха-а Никитина тиншэ ошоно. Түрүү-

шын мурнуудыг бэшэхэн тэ-рээндэ ехэл хүшэр байгаа ха. Ний-наар бэшэхын тула ажабайдал хайса мэдэхэ хэрэгтэй ха юм.

Обоо собоо ороһон сэрблэжэ байһан басагадтай уулзаад, ажал-тайн танилсаха гэгэн залуу кор-респондентын хэдэлтэ эндэ хэлэгдэ-хыг гэршэлэ.

—Ажалдатнай ямар бэрхшээл ушарнаб?—гээд басагадһаа Та-ниин аба абаһаар асуухада:

—Бэрхшээл гэхэдэ, тархан ехээр ургаал даа, —гэжэ нэгэнийн шог-лон харюусаба. Басагад барандаа шангаар энээлдэһэнэ.

Тания тингэһээр шэнэ газар аша-глажа байһан эрхым хүнүүдтэй та-нилсана. Машина, техникэдэ шу-налтай студент-филолог Володя Артоблевский (артист В. Карец-кий), тарья хуряалгын үедэ үүсхэл гарганан эрхым комбайнер Семен Слободков (артист В. Коняев), абаа шэмэггүй Клаша басаган, бу-сад хэдэн хүнүүд—баатарлиг ажа-лаараа алдаршайһан хүнүүд тэндэ олоно юм.

Журналистка Тания Никитина түб газарай газетын корреспондент бо-лоод, бэрхшээлнүүдтэй ушарна-лай, алдуу эндүүшье түрүүлээр гаргананай түлээр эршэ зоригтой хүдэлмэрилэгшэ, хананандаа хүр-дэг, болбосоронги хүн болоно. Тин-гэбэшье кинофильмын гол шухала юмэнь—бэрхшээлнүүдэ дабал-га, басаганай ухаан сэдхэлэй ур-

галта дан хүнгэнөөр, эли тодо бэ-шээр харуулагдаа.

Тания Никитинагай ажалай зам орёо бэшээр харуулагдаа. Сло-бодковой хайрсагы Клаша хулу-гаа гэгэн нэгэглэлыг үнэндэ тоо-лоод, очерк соогоо оруулжархана. Түрүүлэ Москвада Клашатай уул-захалаа, энэ нэгэглэлэйнгээ бурууе Тания ойлгоно. Уурлаһан сукхала-дан Семенов шэнэ газарһаа тэр-дэхэ гэгэн нэгэглэлыг таһалдуулхы тула Клаша хайрсагынь ноуһан байгаа ха.

Тингэжэ залуу журналистка. тү-рүүлшнхөө алдуу гаргаад, амаршье зэмзүгй хүнийг хардана. Хүлисэ-шгүй хүндэ алдуу гэгшэ бээ. Харин Никитина алдуугаа ямараар сэгнэ-нэб, хэр сэдхэлээ зобоноб, энээн-нээ ямар тобиолол хэнэб гэжэ мэ-дэхээр бэшэ байна. Саашааа хай-шан гээд Клашатай дутын хани нү-хэд болоо юм? Мүн лэ харуула-данагүй.

Мэдэжэ артистка Инна Макаро-ва Клаша боложо наадахадаа, дуу-гайхан аад, саанаа эрэлхэг зориг-той, урин зүрхэтэй басагыг үнэн-сэмэ тодоор харуулаа. Клаша Алеша хоёрой инаг дуранай арюу-сэбэр, гүнзэгы байһандан этигэ-мээр.

Тания Никитина редакцийн даабар-уура оронойгоо элдэб хизаар-нуудта ябажа, түрүү хүнүүд тухай очеркнүүдыг бэшэнэ, ажабайдал гүнзэгшээр шулдана. Барилгаша-тай бригадир Николай Уваровтай (артист Ролан Быков) тэрэнэй тү-рүүлшнхөө уулзажа хөөрэлдэһэн үзгэлдэн хон зүбөөр шиндхэгдэ. Гэ-зэтэдэ оло дахин бэшэгдэһэн, кор-респондентнүүдэй асуудалда ха-

роусажа хураһан хүн лэ Уваров шэнгээр өөр тухайдаа хөөрхэ бай-ха.

Металлургическэ комбинатай барилгашад тухай бэшэхэдэ, Никитина дахинаа алдуу гаргана. Шүүмжэлмээр юумыг статья соогоо магтажархана. Тэрэ статья га-зетэдэ хэдэ мянган хэлгээр хэлбэ-дээд байтараа саг дээрэ баригда-на. Совет журналист гэгшэ ажа-байдалай дутагдалнуудыг элир-гүлээд, найн юумыг магтаад, үүргээ дүүргэһэндэ тоолодоггүй, харин ажал хүдэлмэринд эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг, шэнэ, түрүү арга метод нэгтгүүлхэ хэрэгтэ туһалал-садаг ха юм!

Инженер Иван Иванович Федото-вай (артист П. Павленко) бээ той-руулан, зүрхгүйлэһэн ябадалыг газетэдэ шангаар шүүмжэлжэ бо-лохо байгаа. Гэбэшье энэ хүнийг дүмбэл, дулаан үгэнүүдыг хэл-бэд, үшөө ехэ юумэ бүтээхэ гэжэ Тания ойлгоод, тэрэниг статья соо-гоо магтан нагад бэшэнэ.

Танин ажабайдалда дутуу дун-да зүйлнүүдэй бии байгааһыг наань, Алеша Клаша хоёрой бээ бээдэ дурлаашье наань, тэрэнэй наруун хайхан ерээдүйдэ этигэнэ-бди.

«Манай корреспондент» юрэнхы дээрэ» хонирхолтой фильм болоо гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Тания Никитинагай рольдо наадаһан залуу артистка Н. Подгорная журналист-ка басаганай абари зангыг этигэмэ тодоор гаргажа шадаа. Иван Ива-нович, Алеша, Володя болон бусад образууд мүн лэ мартагдахаар бэшэ байна.

А. БАДАЕВ.